

Ruimtelijk kwaliteitsplan

Boerderijweg 2, Hasselt

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Omgevingsanalyse	4
3. Beleid	8
4. Uitgangspunten landschapsplan	10
5. Onderbouwing landschapsplan	11
6. Aanleg en beheer	13
Colofon	14

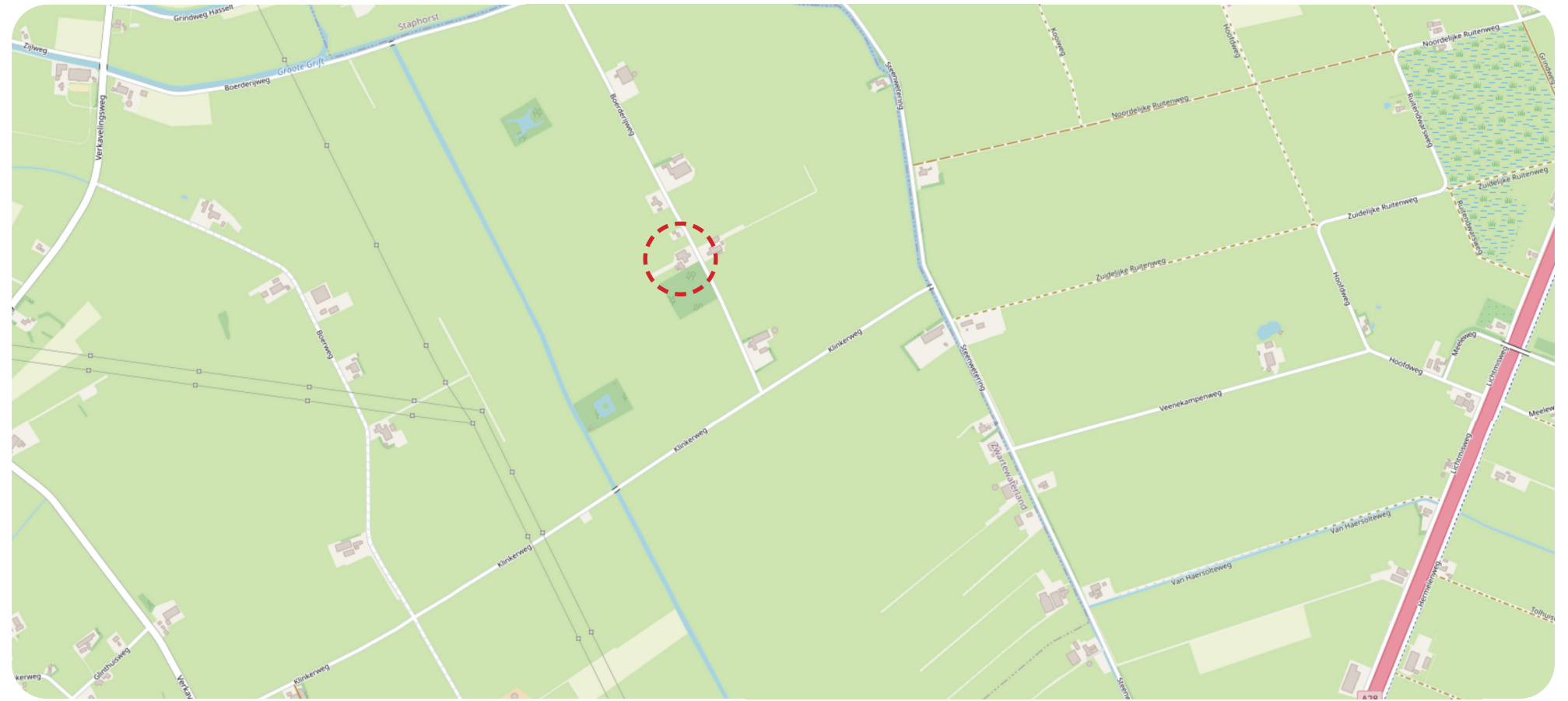
1. Inleiding

Voorliggend plan heeft betrekking op het agrarisch bedrijfsperceel aan de Boerderijweg 2 in Hasselt. Op het perceel bevindt zich een melkveebedrijf met een ligboxenstal, kapschuur en karakteristieke schuur met woonboerderij.

Initiatiefnemer is voornemens om het perceel te herontwikkelen naar woningbouw. Ter compensatie van de sloop van de bedrijfsgebouwen mag er een vrijstaande woning worden gerealiseerd. De karakteristieke bebouwing mag worden gesplitst in drie woningen.

BJZ.nu is gevraagd een visie te geven op de inrichting van het perceel in de gewenste situatie, waar in voorliggend ruimtelijk kwaliteitsplan invulling aan wordt gegeven. Het voorliggende ruimtelijk kwaliteitsplan is gebaseerd op een analyse van het landschap. Daarnaast zijn de wensen van de initiatiefnemer in het plan verwerkt.

In hoofdstuk 2 is allereerst een analyse van het gebied uitgevoerd. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een beschrijving gegeven van relevante beleid. Op basis van de analyse en het beleid wordt in hoofdstuk 4 vervolgens ingegaan op de uitgangspunten voor de landschappelijke inpassing. De uitgangspunten zijn vervolgens in hoofdstuk 5 verder uitgewerkt in een erfinrichtingsplan. Hoofdstuk 6 gaat nader in op de beplantingen en het beheer.

Afbeelding 1 Ligging van het projectgebied (Bron: Plattekaart)

Afbeelding 2 Luchtfoto projectgebied (Bron: Street smart)

2. Omgevingsanalyse

Ondergrond

Geomorfologie

Geomorfologie valt in te delen in verschillende landvormen. Het gebied ligt in een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden of löss. Het water van de in het voorjaar smeltende sneeuwmassa's heeft eertijds in sommige terreingedeelten vrij veel dekzand opgenomen en in lage gebieden weer afgezet, waar vervolgens soms weer geringe verstuiving plaats vond. Het op deze wijze afgezette materiaal ligt zowel relatief laag als relatief hoog.

Afbeelding 3 Geomorfologische kaart (Bron: Bodemdata)

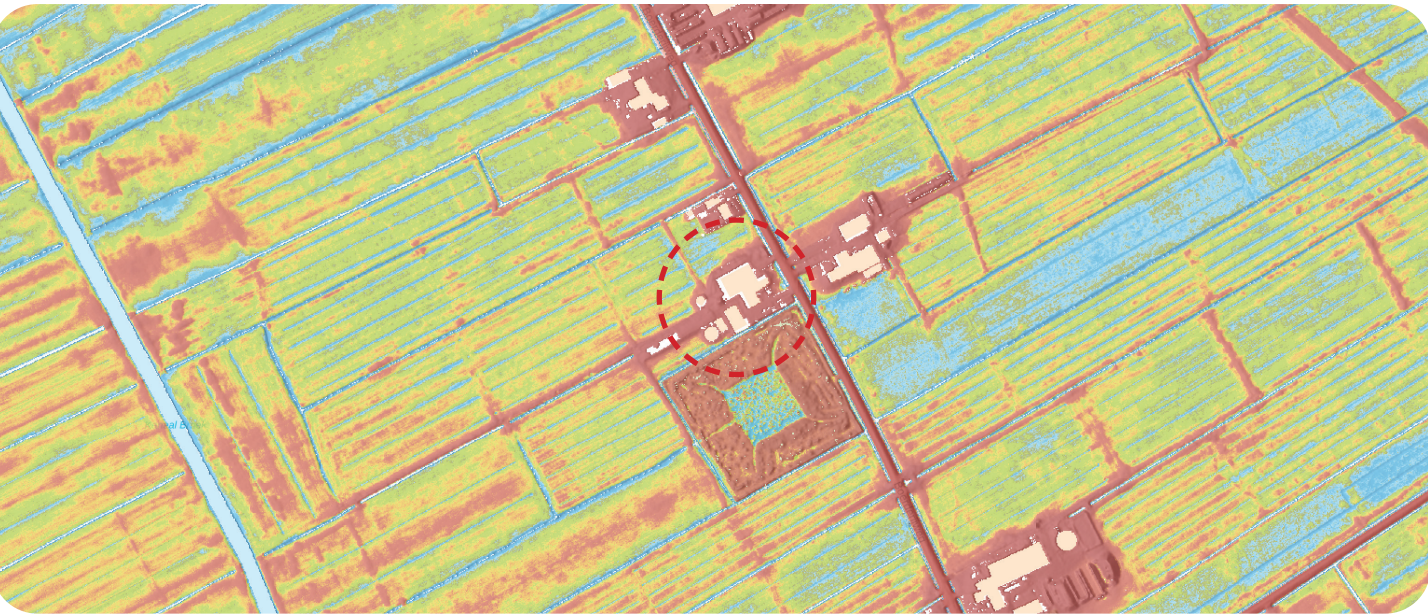
Bodem

Ter plaatse van het projectgebied is sprake van koopveengronden op zand. Koopveengronden op zand zijn voormalige hoogveengebieden die zijn afgegraven voor turfwinning. Na ontginning bleef een dun veenrestant of venige humuslaag achter op zandige ondergrond. De gronden zijn ontwaterd, geëgaliseerd en vaak in gebruik genomen als landbouwgrond. Ze komen voor in voormalige veenontginningsgebieden, vooral in Oost- en Noord-Nederland.

Afbeelding 5 Bodemkaart (Bron: Bodemdata)

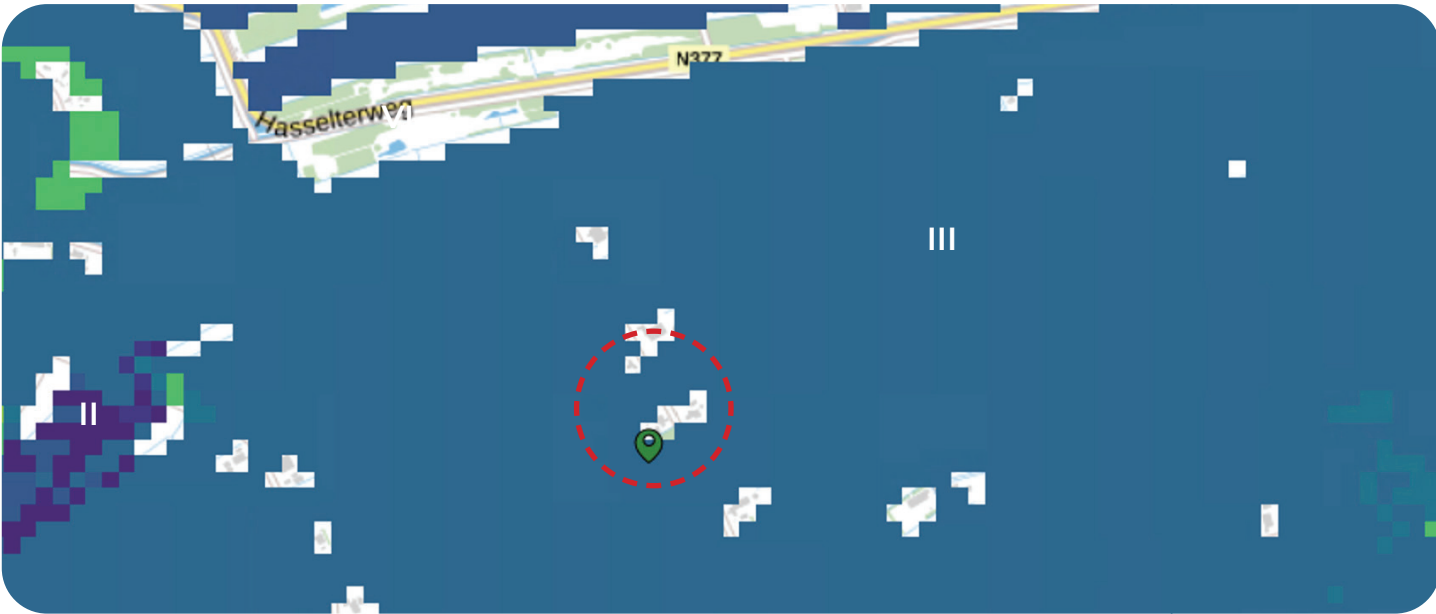
Hoogte

Het projectgebied ligt in een laaggelegen gebied. De gronden rondom het perceel liggen circa een halve meter onder NAP. De gronden op het perceel liggen 10 cm boven NAP.

Afbeelding 4 AHN hoogtekaart (Bron: AHN-viewer)

Grondwatertrappen

De grondwatertrap in het projectgebied is 3. De grondwaterstand ligt gemiddeld tussen de 26 cm en 96 cm. Het betreffen relatief natte gronden.

Afbeelding 6 Grondwatertrappenkaart (Bron: Bodemdata)

2. Omgevingsanalyse

Landschapstype

Het projectgebied ligt in het buitengebied van de gemeente Zwartewaterland. In afbeelding 7 is de ontwikkeling van dit landschap in de omgeving van het projectgebied tussen 1875 en 2024 te zien. Het landschap rond het projectgebied kan worden getypeerd als het veenontginningslandschap.

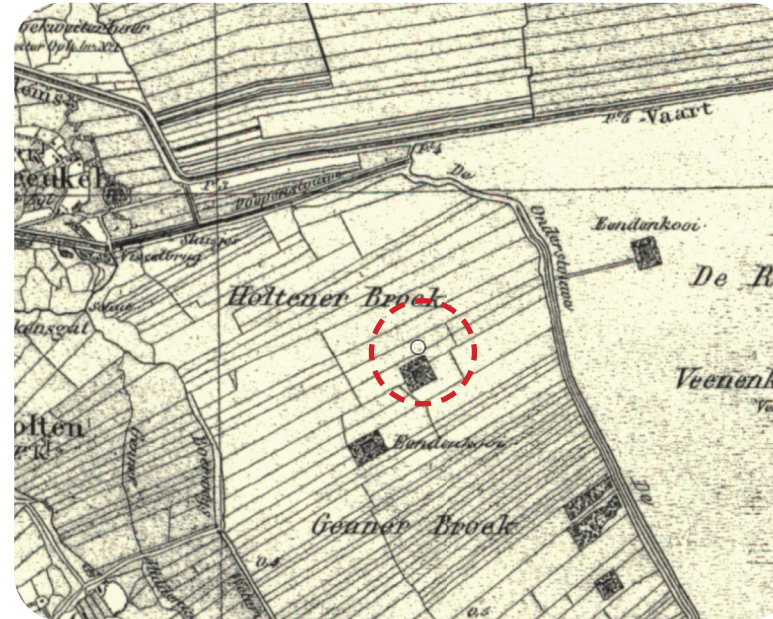
Rond de Boerderijweg bij Hasselt strekt zich een karakteristiek veenontginningslandschap uit, gevormd door de ontginning van hoog- en laagveen in de middeleeuwen en vroege nieuwe tijd. Het gebied heeft een regelmatige, rationele verkaveling die direct herleidbaar is tot de ontginningsstructuur: lange, smalle kavels liggen evenwijdig aan elkaar en worden begrensd door sloten en weteringen die destijds zijn gegraven om het veen te ontwateren. De wegen volgen hetzelfde patroon en lopen vaak in rechte lijnen, wat een herkenbaar geometrisch landschap oplevert.

Tussen de open percelen liggen verspreid enkele erven en boerderijen, veelal geplaatst op de iets hogere zandruggen of oeverwallen die de overgang markeren tussen het veen en het zandiger achterland. Deze erven vormen geen dicht bebouwde kernen, maar liggen los van elkaar langs de wegen, waardoor een karakteristieke lintbebouwing is ontstaan. De boerderijen zelf zijn vaak oriënterend op de weg en op de lange kavelstructuur die erachter ligt, wat de relatie tussen bebouwing en verkaveling versterkt.

Het open karakter van het landschap is nog steeds goed zichtbaar. De percelen worden hoofdzakelijk gebruikt als grasland of akkerland, met slechts beperkte beplanting langs de kavelranden. Houtsingels en bomenrijen komen vooral voor bij de erven, als windsingel of erfbeplanting. Verspreid in het landschap liggen daarnaast enkele bosjes die een meer besloten karakter geven aan delen van het gebied. In een aantal van deze bosjes bevinden zich cultuurhistorisch waardevolle eendenkooien of de restanten daarvan. Deze kooien, ooit gebruikt voor het vangen van eenden, zijn vaak herkenbaar aan hun ronde of langgerekte vorm en de aanwezigheid van waterpartijen met omringende beplanting. Zij vormen waardevolle relictten van het vroegere gebruik van het veen- en waterrijke landschap en herinneren aan een tijd waarin de relatie tussen mens en waterbeheer nog direct zichtbaar was in de inrichting van het gebied.

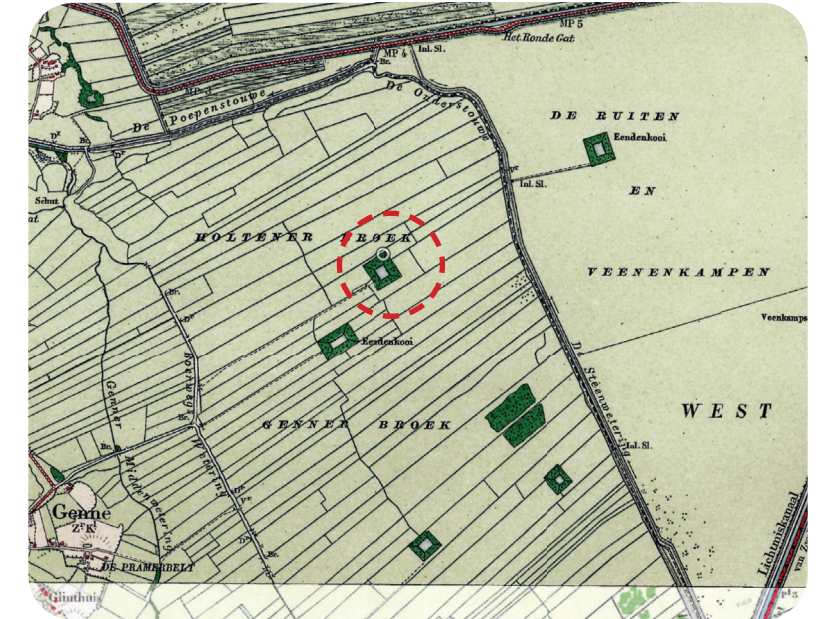
Hoewel het landschap in de loop van de twintigste eeuw deels is gemoderniseerd en plaatselijk nieuwe functies heeft gekregen, zoals kleinschalige recreatie en agrarische nevenactiviteiten, blijft de onderliggende structuur van de veenontginning goed herkenbaar. De rechte kavels, de waterlopen, de verspreide erven en de bosjes met eendenkooien of hun restanten vormen samen een leesbaar patroon dat de geschiedenis van ontginning, ontwatering en agrarisch gebruik vertelt. Dit maakt het landschap rond de Boerderijweg tot een representatief voorbeeld van het veenontginningslandschap in de Kop van Overijssel.

1875

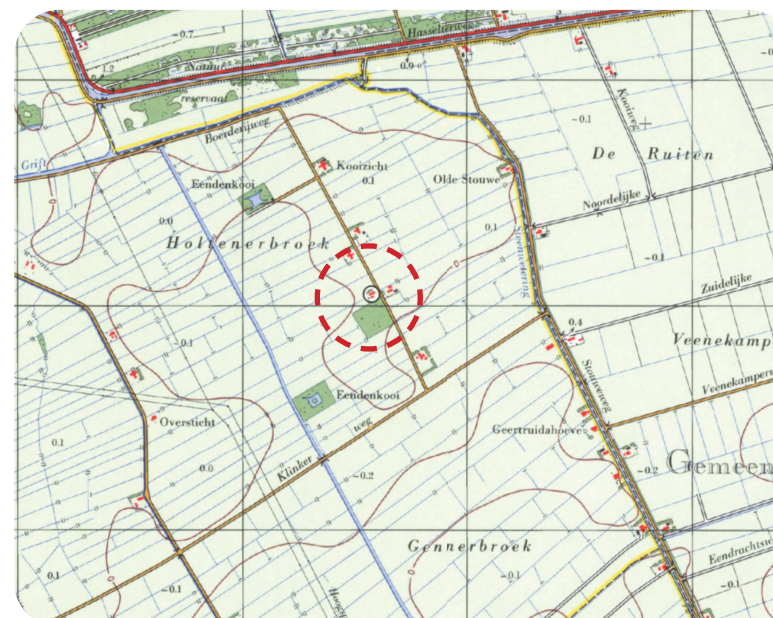
In 1875 is een duidelijke smalle opstreckende verkaveling te zien. Ook zijn diverse eendenkooien zichtbaar op de kaarten rondom het projectgebied. Het projectgebied is nog onbebouwd.

1925

In 1925 is te zien dat de gronden steeds meer verkaveld zijn. Ook zijn hier de eendenkooien goed zichtbaar. Op dit kaartbeeld is ook goed zichtbaar dat de gronden zijn ontgonnen vanaf de wetering ten oosten van het projectgebied.

1975

In 1950 zijn de gronden opnieuw verkaveld. Toch is de kenmerkende smalle opstreckende verkaveling nog zichtbaar. De eerste bebouwing is voor het eerst zichtbaar in het projectgebied. De eendenkooi ten zuiden is verdwenen en bestaat uitsluitend uit een bosperceel.

Afbeelding 7 Historische kaarten (Bron: Topotijdreis)

2024

In bovenstaande afbeelding is het huidige landschap te zien met zijn moderne kenmerken. De kenmerkende verkaveling is nog aanwezig. Ook is er meer bebouwing en woon- of boerderijpercelen aanwezig.

2. Omgevingsanalyse

Potentiële natuurlijke vegetatie

Aan de hand van het bodemtype en het grondwaterniveau kan de potentiële natuurlijke vegetatie (PNV) worden bepaald. Dit is de vegetatie die op de locatie voor zou komen zonder menselijk ingrijpen of rampen.

Op basis van de analyse van de natuurlijke ondergrond is het bijpassende bostype voor het projectgebied bepaald.

Voor het projectgebied is dat het bostype ‘Gewoon Elzenbroek’.

Bij de plantkeuze verdient het de voorkeur om aan te sluiten bij de vastgestelde PNV.

De gronden rondom het projectgebied bieden van nature een goede basis voor de volgende beplanting:

Door in het projectgebied gebruik te maken van de plantensoorten die passen bij deze natuurlijke ondergrond, wordt zwak plantmateriaal voorkomen.

Sorbus aucuparia	Wilde Lijsterbes
Betula pubescens	Zachte berk
Viburnum opulus	Gelderse Roos
Alnus glutinosa	Zwarte els

3. Beleid

Omgevingsvisie Overijssel

De omgevingsvisie Overijssel is de provinciale visie voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. De provincie Overijssel stuurt op ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid. Bestaande kwaliteiten moeten worden beschermd en er moeten verbindingen worden gelegd tussen deze bestaande kwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen. Dat wil zeggen dat nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit vormen essentiële gebiedskenmerken het uitgangspunt. Hierna wordt ingegaan op de gebiedskenmerken in de omgeving van het projectgebied.

Natuurlijke laagte:

Laagveengebied

Laagveengebieden beslaan grote gebieden, waar onder invloed van stagnerend water en grondwater uitgestrekte veenmoerassen zijn ontstaan. Hier bestonden diverse verlandingsstadia naast elkaar: open water – rietmoeras – opgaand moerasbos. Het semi-natuurlijk laagveenrestant van de Weerribben en de Wieden bestaat uit relictten van dit gebiedstype met een hoge waterkwaliteit en natuurkwaliteit. Het landschap is samengesteld uit rietland op een pakket veenlagen (kraggen) en vaarten, afgewisseld met bos en is ontstaan door turfwinning, rietteelt en extensieve veehouderij. Ook in de overige veenweidelandschappen is een hoog waterpeil van belang om inklinking tegen te gaan. Het open karakter is zowel ruimtelijk waardevol, als voor weidevogels en ganzen.

Laag van agrarisch cultuurlandschap:

Maten en Flierenlandschap

Laaggelegen kleinschalig landschap dat zich langs de beken, in de natuurlijke laagten heeft ontwikkeld. Langs de ontwateringssloten haaks op de beek werd vaak hakhout aangeplant. Dit diende tevens als perceelsafschieding – daar, waar de ontwateringssloot niet altijd watervoerend – was in geval van beweiding. Rond de beek ontstond een lineair landschap, met daaromheen in de natte laagtes een matenlandschap. Kleinschalig landschap langs beken en in laagten met veel variatie in ruimtelijke opbouw: de open ruimte van de watergang, de coulissen van hakhoutstruweel, de open kamers van de hooien weilanden, met hier en daar een broekbos op de nattere plekken. Vloevelden maakten onderdeel uit van het bemestingssysteem. Het Maten- en Flierenlandschap is veelal de contramal van het essenlandschap en het oude hoevenlandschap en was daar functioneel aan verbonden. Als ontwikkelingen plaats vinden in of nabij het Maten en Flierenlandschap, dan dragen deze bij aan versterking van het historische lineaire landschap met open ‘kamers’ en coulissen, aan accentuering van de overgang naar hogere gronden, de toegankelijkheid, de beleefbaarheid en het vasthouden van water. Inrichting van nog gave delen richt zich op het behouden van de cultuurhistorische waarden.

Afbeelding 8 Natuurlijke laagte (Bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Afbeelding 9 Laag van het agrarisch cultuurlandschap (Bron: Omgevingsvisie Overijssel)

3. Beleid

Landschapsontwikkelingsplan Zwolle, Zwartewaterland en Kampen

Het projectgebied ligt in het deelgebied 'Broekgebieden'.

Kenmerken:

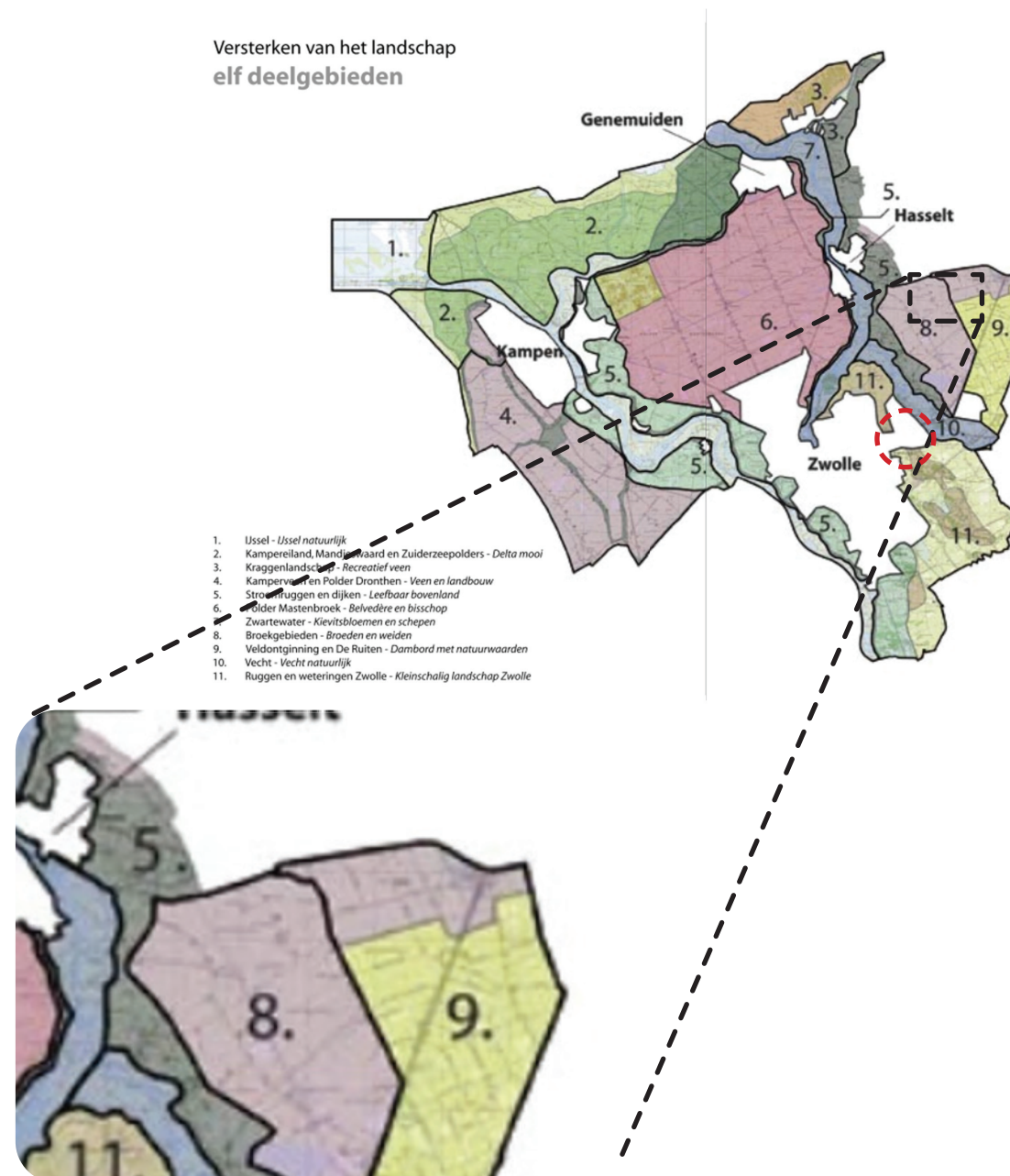
- Vlak open landschap, met voornamelijk weilanden.
- Opstrekking met 'slagen', smal en langgerekt.
- Boerderijen en woningen zijn georiënteerd op en aan de weg en aan de ontginningsbasis.
- Eendenkooien met beplanting.
- Weteringen en sloten, soms met rietkragen.

Gewenste ontwikkelingen:

- Handhaven en versterken van de openheid, het accent ligt op de landbouw.
- Handhaven en versterken van de smalle, langgerekte kavels, gescheiden door sloten.
- Aanleggen van opgaande beplanting (met name bomen) langs de wegen (ontginningsassen), bij de eendenkooien en erven.
- Handhaven en versterken van de lange zichtlijnen vanaf de ontginningsassen.
- Ontwikkelen van natte natuur bij de weteringen (bijvoorbeeld de steenwetering).
- Bevorderen van weidevogelgebieden.

Bij nieuwbouw op de erven is het van belang dat er wordt aangesloten bij de structuur van het erf (voor en achter), het erfensemble (hoofd- en bijgebouwen), de gebouwen (architectuur, kleur, materiaal), de begrenzing van het erf (open of besloten), het reliëf (terp of geen terp), het kavel- en waterpatroon en de ligging van in het landschap.

Versterken van het landschap
elf deelgebieden

4. Uitgangspunten landschapsplan

Rond de Boerderijweg bij Hasselt strekt zich een karakteristiek veenontginningslandschap uit, gevormd door de ontginning van hoog- en laagveen in de middeleeuwen en vroege nieuwe tijd. Het gebied heeft een regelmatige, rationele verkaveling die direct herleidbaar is tot de ontginningsstructuur: lange, smalle kavels liggen evenwijdig aan elkaar en worden begrensd door sloten en weteringen die destijds zijn gegraven om het veen te ontwateren. De wegen volgen hetzelfde patroon en lopen vaak in rechte lijnen, wat een herkenbaar geometrisch landschap oplevert.

en kampenlandschap of Oude Hoevenlandschap. Het kampenlandschap is een kleinschalig en afwisselend cultuurlandschap dat zich kenmerkt door een mozaïek van kleine akkers, weilanden en bosjes, vaak onregelmatig van vorm en omgeven door houtwallen, singels of greppels. Het ligt meestal op hogere, zandige gronden, vaak aan de randen van beekdalen of op zandruggeten. De structuur is historisch gegroeid, met verspreid liggende boerderijen of kleine buurtschappen, ingebed in het groen. Kenmerkend zijn de essen – hoger gelegen akkers – en de kampen, die als kleine ontginningen uit bos of heide zijn ontstaan. De overgangen tussen hoog en laag zijn geleidelijk, waarbij de natte laagten vaak begroeid zijn met elzen of wilgen.

Behoud van bestaande elementen

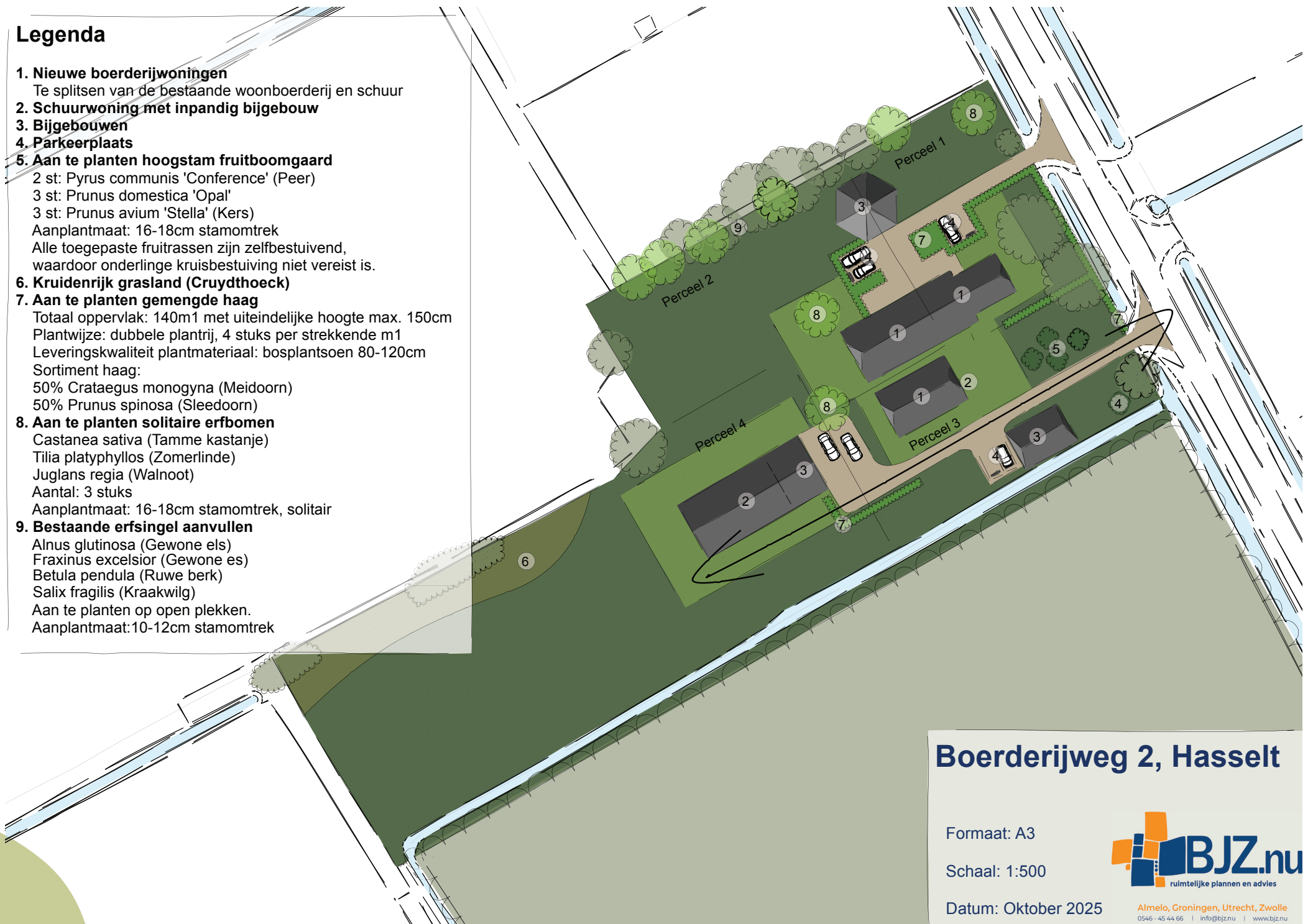
- De bestaande groenstructuren rondom het erf en langs de weg blijven behouden.
- Het open karakter van het omliggende weiland blijft zichtbaar.

Aanvulling met nieuwe beplanting

- Aanplant van drie solitaire bomen ter versterking van het landschappelijk beeld.
- Aanplant circa 140 meter aan gemengde haag als erfafscheiding en structuurversterking.
- Aanleg van erfbeplanting met inheemse boomsoorten.
- Aanleg van een hoogstam fruitboomgaard op het voorerf.

Versterking van landschapsstructuur en biodiversiteit

- Door de aanplant van inheemse soorten wordt de biodiversiteit op en rond het erf verhoogd.
- De singel en struikbeplanting bieden schuilgelegenheid en voedsel voor vogels en kleine zoogdieren.

5. Onderbouwing landschapsplan

In het landschapsplan wordt op twee aspecten ingegaan, namelijk: de erfinrichting en de groenstructuren. De erfinrichting gaat in op de situering van de bebouwing op de erven en de groenstructuren gaat in op de passende beplanting in het gebied.

Erfinrichting

De herontwikkeling van het voormalige melkveebedrijf naar vier wooneenheden volgt het uitgangspunt van erfcompactheid. De bebouwing wordt geconcentreerd rond de bestaande boerderij en het stenen bijgebouw, zodat een samenhangend erfensemble ontstaat. De vrijstaande schuurwoning met bijgebouw (perceel 4) krijgt een compacte vormgeving waarbij het bijgebouw in de kopgevel is geïntegreerd (circa 10 bij 18 meter), waardoor een functioneel eenheid ontstaat in plaats van verspreide volumes. Dit maakt het erf efficiënt indeelbaar en garandeert voldoende privacy tussen de wooneenheden.

De overige woningen worden gevoegd in de karakteristieke woonboerderij met vrijstaande stenen schuur. Uitgangspunt hierbij is dat de karakteristieke van het gebouw behouden blijven. Er wordt bij de vrijstaande schuur een kapschuur gerealiseerd als bijgebouw. De woningen in de woonboerderij kunnen gebruik maken van de hooiberg. De hooiberg op perceelgrens 1 en 2 wordt vormgegeven met respect voor de historische periode van deze ontginningsboerderijen en functioneert als gezamenlijk bijgebouw.

De erfopzet onderscheidt duidelijk tussen een representatieve, meer gestructureerde voerzijde aan de Boerderijweg en een open, landschappelijk ingeklede achterzijde. Het voorerf markeert de overgangspek tussen de weg en het woongebied en behoudt de karakteristieke erfsfeer. Het achtererf blijft zoveel mogelijk open en vervult een belangrijke rol in de waarneming van de erfruimte: het contrast tussen de georganiseerde erkern en het open achterliggende landschap zorgt voor een helder, herkenbaar erfbeeld. Erfscheidingen worden uitgevoerd als groene haagstructuren in plaats van schuttingen, zodat het erfensemble niet uit elkaar valt. Waar mogelijk worden deze aangevuld met losse erfstruiken en solitaire bomen, wat een natuurlijk erfkarakter waarborgt. De percelen worden informeel gescheiden door een fruitgaarde of bloementuin, die tegelijk functioneert als gedeelde erfruimte en versterkt de ruimtelijke eenheid van het ensemble. Deze aanpak sluit aan bij het historische erfkarakter, waarin moestuinen, fruitgaarden en erfbomen belangrijke inrichtingselementen vormden.

Landschappelijk

Het projectgebied ligt in een open veengebied. Rond de Boerderijweg bij Hasselt strekt zich een karakteristiek veenontginningslandschap uit, gevormd door de ontginning van hoog- en laagveen in de middeleeuwen en vroege nieuwe tijd. Het gebied heeft een regelmatige, rationele verkaveling die direct herleidbaar is tot de ontginningsstructuur: lange, smalle kavels liggen evenwijdig aan elkaar en worden begrensd door sloten en weteringen die destijds zijn gegraven om het veen te ontwateren. De wegen volgen hetzelfde patroon en lopen vaak in rechte lijnen, wat een herkenbaar geometrisch landschap oplevert.

De herontwikkeling respecteert deze structuur volledig door bebouwing te concentreren op de bestaande agrarische bedrijfsperceel, waarbij het achterliggende landschap achter het erf volledig vrij blijft van bijkomende bebouwing. Dit behoud van openheid garandeert dat de karakteristieke ruimtelijke gelaagdheid van het veenontginningslandschap behouden blijft. De groenstructuur van het erf is opgebouwd uit verschillende complementaire lagen. De bestaande houtsingel aan de noordzijde vormt een belangrijke groene achtergrond en erfscheiding, die plaatselijk wordt versterkt met inheemse boomsoorten als els, es, berk en wilg. Dit versterkt de structuur van de opstreckende verkaveling en sluit aan bij de karakteristieke lineaire beplanting van het ontginningslandschap. Lokaal wordt een kruidenrijke onderlaag aangebracht in deze singel, die bloemrijke vegetaties bevordert en een aantrekkelijke zone vormt voor vlinders, bijen en andere insecten. De aanplanting van drie solitaire erfbomen (tamme kastanje, zomerlinde en walnoot) draagt bij aan de herkenbare erfstructuur en sluit aan bij het historische beeld van de agrarische bedrijfspercelen, waar fruitbomen een vaste inventaris vormden. Deze bomen versterken de landschappelijke schaal en zorgen voor een harmonische relatie met de omliggende groenstructuren.

De aanplanting van een fruitboomgaard (peren, pruimen en kersen) herinnert aan de historische boerenperceel op deze locatie en draagt bij aan voedselproductie en erfkarakter. De kruidenrijke grasland-inzaai (Cruydhoeck) op de achterpercelen biedt voedsel en habitat voor insecten, die op hun beurt weer voedsel vormen voor vogels en kleine zoogdieren. Samen creëren deze lagen een gevarieerd, ecologisch waardevol landschap waarin beleving, natuurwaarde en herkenbaarheid van het ontginningslandschap hand in hand gaan. De gelaagde vegetatiestructuur zorgt voor seizoenale variatie en draagt bij aan ecologische robuustheid, waardoor het geheel een toekomstbestendig landschap vormt waarin natuur en cultuur harmonieus samengaan.

Legenda

1. Nieuwe boerderijwoningen

Te splitsen van de bestaande woonboerderij en schuur

2. Schuurwoning met inpandig bijgebouw

3. Bijgebouwen

4. Parkeerplaats

5. Aan te planten hoogstam fruitboomgaard

2 st: Pyrus communis 'Conference' (Peer)

1 st: Prunus domestica 'Opal'

1 st: Prunus avium 'Stella' (Kers)

Aanplantmaat: 16-18cm stamomtrek

Alle toegepaste fruitrassen zijn zelfbestuivend, waardoor onderlinge kruisbestuiving niet vereist is.

6. Kruidenrijk grasland (Cruydhoeck)

7. Aan te planten gemengde haag

Totaal oppervlak: 140m² met uiteindelijke hoogte max. 150cm

Plantwijze: dubbele planrij, 4 stuks per strekkende m¹

Leveringskwaliteit plantmateriaal: bosplantsoen 80-120cm

Sortiment haag:

50% Crataegus monogyna (Meidoorn)

50% Prunus spinosa (Sleedoorn)

8. Aan te planten solitaire erfbomen

Castanea sativa (Tamme kastanje)

Tilia platyphyllos (Zomerlinde)

Juglans regia (Walnoot)

Aantal: 3 stuks

Aanplantmaat: 16-18cm stamomtrek, solitair

9. Bestaande erfsingel aanvullen

Alnus glutinosa (Gewone els)

Fraxinus excelsior (Gewone es)

Betula pendula (Ruwe berk)

Salix fragilis (Kraakwilg)

Aan te planten op open plekken.

Aanplantmaat: 10-12cm stamomtrek

Boerderijweg 2, Hasselt

Formaat: A3

Schaal: 1:500

Datum: Oktober 2025

Aimelo, Groningen, Utrecht, Zwolle
0546 - 45 44 66 | info@bjz.nu | www.bjz.nu

6. Aanleg en beheer

6.1 Algemene aanplantinstructie

1. Het aanplanten van een landschapselementen kan plaats vinden tussen (half) november en (half) maart, mits het niet vriest.
2. Voor de aanplant wordt vaak gekozen voor een zogeheten bewortelde stek met de maat 200-250 cm hoogte vanaf de wortelhals.
3. Indien u niet direct alle bomen kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.

6.2 Specifieke aanplantinstructie

Solitaire boom

Voor het aanplanten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 70x70x70cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los.

Bomenrij

1. Voor het aanplanten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 70x70x70 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los.
2. Plaats daarna een boompaal van onbehandeld hout naast de boom (maat 250 cm lengte bij 8 cm doorsnede), op circa 15 cm van de boom, aan de kant van de heersende windrichting (zuidwesten). Bevestig de jonge boom met sisal boomtouw aan de boompaal. Knoop het touw aan de paal en draai het touw circa 3 maal in een 8-vorm om de boom. Leg een knoop in het touw om deze aan de paal te bevestigen. Snijd overtollig touw af.
3. U kunt nu het plantgat weer dichtgooien. Pas indien nodig bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plantgat.
4. Plaats bij een bomengroep de bomen ruim uit elkaar, de minimale plantafstand is 6 meter. Een volwassen boom kan al snel een kroon ontwikkelen van 10 meter breed.

Haag

Voor het ontwikkelen van een dichte haag is de aanplant van 1 rij met bosplantsoen voldoende, meer rijen mag ook. Per strekkende meter kunt u 4 stuks bosplantsoen aanplanten. Graaf voor het planten een sleuf, die diep en breed genoeg is om de wortels van het plantgoed er ruim in te leggen. Eventueel kunt u een draad spannen als hulpmiddel bij het graven van de plant- sleuf. Sluit de plantsleuf na aanplant weer af met aarde.

Kruidenrijk grasland

- De voorkeursperiodes voor zaaien zijn augustus-september of februari-maart. Dit heeft ermee te maken dat veel planten koude- en weersinvloeden nodig hebben om te kunnen kiemen. Bij voorkeur niet zaaien als de grond drijfnat is (in ieder geval op zware kleigrond). Ook zaaien tijdens vorst of sneeuw wordt afgeraden.
- De benodigde hoeveelheid zaaigoed hangt af van de bodem: 1 g/m² op klei en 1,25 g/m² op zand. Het zaad van inheemse, meerjarige planten is vaak stof-fijn, waardoor een kleine hoeveelheid zaad al genoeg is.
- Meng het zaaigoed met licht vochtig zand (niet nat). Hiervoor kunt u bijvoorbeeld straatzand gebruiken. Dit steekt mooi af tegen de overwegend donkere ondergrond. Op die manier kunt u goed zien waar u al zaden gestrooid heeft. Ga voor menging uit van ongeveer 1 emmer zand op iedere 100 gram zaad of 1 kruiwagen zand voor 1 kg zaad.

Hoogstamfruitboom

Hoogstambomen kunnen meer dan 10 meter hoog en breed worden. Het is daarom belangrijk bij aanplant de fruitbomen op ruime afstand van elkaar te planten. Plant daarom appelbomen minstens 10 meter uit elkaar, peren en kersen 8 meter en pruimen 6 meter uit elkaar. Voor het planten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Snoei de jonge boom meteen na de aanplant.

6.3 Specifiek beheer

Solitaire boom

Beheer is bij een solitaire boom niet of nauwelijks nodig. Door middel van een visuele beoordeling kan worden bekeken of onderhoudssnoei noodzakelijk is. Het verdient aanbeveling om regelmatig zogeheten zuigers, schurende takken en dood hout te verwijderen. Snoeien kan over het algemeen in de wintermaanden, met uitzondering van haagbeuk, walnoot, wilde paardenkastanje, esdoorn en berk.

Bomenrij

Zo min mogelijk snoeien heeft de voorkeur, omdat er zo weinig mogelijk wonden ontstaan. De boom zal met de mogelijkheden van de groeiplaats uitgroeien tot een volwassen boom.

Haag

De beste snoeiperiode is eind februari of begin maart.

Kruidenrijk grasland

- Maai de vegetatie het eerste jaar zodra deze 20-25 cm hoog is. Maai met een zeis, bosmaaier met een messenblad (geen draadkop!) of een cyclomaaier zodat het maaisel kan worden afgevoerd. Gebruik geen klepelmaaier, aangezien deze het maaisel te fijn maakt waardoor harken/oprapen niet mogelijk

is. Maai niet te laag (> 5 cm boven grond).

- Afvoeren van maaisel voorkomt dat een viltige laag van oud maaisel op de bodem ontstaat. Deze belemmert kieming van zaden en verstikt eventuele kiemplanten.
- Vanaf het tweede jaar bestaat het beheer eveneens uit maaien en afvoeren van maaisel. Frequentie en tijdstip van maaien is afhankelijk van de productiviteit van de begroeiing. Over het algemeen geldt dat tweemaal per jaar maaien (en afvoeren) volstaat: de eerste maaibeurt tussen half mei en half juni en de tweede maaibeurt later in de zomer.

Hoogstamfruitboom

De vormsnoei is vooral belangrijk bij de jonge bomen. Elke soort heeft zijn eigen specifieke vorm.

Fruitbomen kunnen het beste jaarlijks gesnoeid worden. Het gaat daarbij om vervanging van minder vitaal, afgedragen vruchthout, het verwijderen van ziek hout en het verwijderen van verkeerd geplaatste nieuwe scheuten.

Colofon

Project:	Hasselt, Boerderijweg 2
Auteur:	BJZ.nu
Datum:	Oktober 2025
Status:	Concept

www.bjz.nu
0546 434 466
info@bjz.nu

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

Vestiging Zwolle
Dr. van Wiechenweg 2
8025 BZ Zwolle

Vestiging Utrecht
Wattbaan 51
3439 ML Nieuwegein

Vestiging Groningen
Helperpark 284
9723 ZA Groningen

ruimtelijke plannen en advies